

**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«АМЕРІКАН ЮНІВЕРСІТІ КИЇВ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

ТОВ «ВНЗ «Амерікан Юніверсіті Київ»
протокол № 10 від 22 серпня 2024 р.

[Handwritten signature]

Яцек ЛЕШЬКОВ

ВВЕДЕНО В ДІЮ

наказом ректора

ТОВ «ВНЗ «Амерікан Юніверсіті Київ»
від 22 серпня 2024 р. № 35-ОД

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИВЛЕННЯ АКАДЕМІЧНОГО
ПЛАГІАТУВ
АМЕРІКАН ЮНІВЕРСІТІ КИЇВ
(нова редакція)**

м. Київ, 2024

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Дане Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в Американ Юніверситі Київ (далі – «Положення») затверджене на підставі статей 4.6 та 12.2 Статуту Товариства з обмеженою відповідальністю «Вищий Навчальний Заклад «Американ Юніверситі Київ» (далі – «Університет» або «Американ Юніверситі Київ») відповідно до статей 16 та 32 Закону України «Про вищу освіту», статті 42 Закону України «Про освіту», Закону України «Про авторське право і суміжні права», інших актів чинного законодавства України та внутрішніх документів Університету.

1.2. Положення є складовою системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Американ Юніверситі Київ.

1.3. Метою Положення є:

1.3.1. запобігати та виявляти академічний плагіат у будь-яких наукових (авторефератах, дисертаціях, наукових доповідях, статтях тощо), навчальних і науково-методичних роботах (далі – «наукові роботи») здобувачів вищої освіти та інших осіб, які навчаються в Університеті, науково-педагогічних працівників, педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, працівників структурних підрозділів Університету, інших учасників освітнього процесу в Університеті;

1.3.2. розвивати навички та культуру коректної роботи із джерелами інформації та впроваджувати практику належного цитування використаних джерел інформації;

1.3.3. забезпечувати дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань, заохочувати самостійність та індивідуальність при створенні авторського твору;

1.3.4. забезпечити притягнення відповідальності за вчинення академічного плагіату, зокрема за порушення загальноприйнятих правил цитування використаних джерел інформації.

1.4. Дія Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу в Університеті та всі структурні підрозділи Університету.

1.5. Контроль за виконанням Положення здійснюють посадові особи Університету в межах своїх повноважень, визначених в Статуті Університету та внутрішніх документах Університету.

1.6. Зміни та доповнення до цього Положення затверджуються Вченою радою Університету та вводяться в дію наказом ректора Університету відповідно до вимог Статуту Університету та внутрішніх документів Університету.

1.7. У Положенні нижченаведені терміни вживаються у таких значеннях:

академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

автор – фізична особа, яка своєю творчою діяльністю створила твір;

твір – оригінальне інтелектуальне творіння автора (співавторів) у сфері науки, літератури, мистецтва тощо, виражене в об'єктивній формі на паперових носіях або в електронному вигляді, зокрема в мережі Інтернет (монографія, підручник, навчальний посібник, стаття, тези, препринт, автореферат і рукопис дисертації (дисертаційна робота), магістерська чи бакалаврська робота, курсова робота чи проект, есе, реферат тощо);

цитата – фрагмент (уривок) з правомірно оприлюдненого твору, записаного виконання, правомірно оприлюдненої фонограми або відеограми, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора та/або виконавця, виробника фонограми, виробника відеограми і джерела цитування, іншою особою з метою зробити зрозумілішими власні твердження або для посилання на вираження іншої особи в незмінному (автентичному) вигляді або в перекладі такого фрагмента (уривка).

2. ІДЕНТИФІКАЦІЯ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ

2.1. Академічний плагіат має місце, зокрема, в таких випадках:

2.1.1. в іншому тексті наявне таке чи майже таке саме речення, як в оцінюваній науковій роботі (за винятком стандартних текстових кліше, які не мають авторства та/чи є загальноживаними);

– цей інший текст було створено раніше, ніж оцінювана наукова робота (або, у випадку самоплагіату, інший текст автора оцінюваної наукової роботи, де наявне таке саме речення чи група речень);

– автор оцінюваної наукової роботи не посилається на цей інший текст, або посилається деінде (в списку літератури, в іншій частині своєї роботи) так, що не є зрозумілим, якого саме речення оцінюваної наукової роботи стосується посилання;

2.1.2. перенасиченість цитатами в тексті оцінюваної наукової роботи без їх осмислення й інтерпретації, виведення на їхній основі нового знання;

2.1.3. в оцінюваній науковій роботі міститься відтворення (повністю або частково) тексту іншого автора (інших авторів) через його перефразування чи довільний переказ: обсягом до одного абзацу без посилання на автора (авторів) відтвореного тексту, або обсягом більше одного абзацу без бібліографічного та/або текстуального посилання на автора (авторів) відтвореного тексту щонайменше один раз у кожному абзаці;

– відтворюваний текст було створено раніше, ніж оцінювана наукова робота (або інший ідентичний за змістом текст автора оцінюваної наукової роботи), в т.ч. авторське дублювання власних наукових результатів (самоплагіат).

2.1.4. в оцінюваній науковій роботі наведено цитати, запозичені з третіх джерел в такому самому чи майже в такому самому вигляді (обсяг цитати, вступний текст до цитати), як вони наведені в іншому джерелі, без вказування на це інше джерело як джерело, з якого запозичені відповідні цитати;

– це третє джерело було створено раніше, ніж оцінювана наукова робота (або інший текст автора оцінюваної наукової роботи, де наведено такі самі цитати);

– автор не посилається на це третє джерело, або посилається деінде (в списку літератури, в іншій частині свого тексту) так, що з посилання не є зрозумілим, що саме з цього джерела насправді взяті використані автором цитати з третіх джерел;

2.1.5. в іншому джерелі оприлюднені однакові експериментальні, або інші наукові дані (крім загальновідомих) у вигляді тексту, таблиць, формул, рисунків чи графіків, які наведені в оцінюваній науковій роботі;

– це джерело було створено раніше, ніж оцінювана наукова робота (або інший текст автора роботи, де наявне таке саме речення чи група речень);

– автор не посилається на це джерело, або посилається деінде (в списку літератури, в іншій частині свого тексту) так, що з посилання не є зрозумілим, що саме цьому джерелу належать взяті з нього дані.

2.2. Різновиди академічного плагіату:

2.2.1. Відтворення в тексті оцінюваної наукової роботи без змін, з незначними змінами, або в перекладі тексту іншого автора (інших авторів), обсягом від одного речення і більше, без посилання на автора (авторів) відтвореного тексту.

2.2.2. Відтворення в тексті оцінюваної наукової роботи, повністю або частково, тексту іншого автора (інших авторів) через його перефразування чи довільний переказ без посилання на автора (авторів) відтвореного тексту.

2.2.3. Відтворення в тексті оцінюваної наукової роботи наведених в іншому джерелі цитат з третіх джерел без вказування, за яким саме безпосереднім джерелом наведена цитата.

2.2.4. Відтворення в тексті оцінюваної наукової роботи наведеної в іншому джерелі науково-технічної інформації (крім загальновідомої), без вказування на те, з якого джерела взята ця інформація.

2.2.5. Самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів.

2.3. Положенням встановлюються такі показники оригінальності текстів:

2.3.1. «високий», якщо бал оригінальності 90-100% - робота допускається до опублікування.

2.3.2. «середній», якщо бал оригінальності 80-89,99% - робота відправляється на доопрацювання і проходить повторну перевірку на плагіат.

2.3.3. «низький», якщо бал оригінальності становить 70-79,99% - відбувається зустріч учня з гарантом програми або деканом школи для обговорення причин і способів поліпшення балу низької оригінальності; робота відправляється на доопрацювання і проходить повторну перевірку на плагіат.

2.3.4. «критичний», якщо бал оригінальності становить 60-69,99% - цей бал оригінальності запускає процес академічної доброчесності, встановлений

відповідно до П.3 даного Положення. В результаті приймаються наступні рішення:

- робота може бути відправлена на доопрацювання та повторну оцінку,;
- робота може бути відхилена без права подальшого розгляду.

2.3.5. «неприйнятний», якщо бал оригінальності < 59,99% - робота відхиляється без права подальшого розгляду.

3. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПРАЦІВНИКІВ УНІВЕРСИТЕТУ ЗА АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ

3.1. Науково-педагогічні та наукові працівники, здобувачі освітньо-кваліфікаційних ступенів несуть особисту відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності.

3.2. Виявлення фактів порушення академічної доброчесності здобувачами вищої освіти під час здійснення освітньо-наукової діяльності здійснюється передусім викладачами (в межах дисциплін, які вони викладають) та керівниками кваліфікаційних робіт; факти порушення академічної доброчесності

співробітниками Університету виявляються передусім посадовими особами закладу вищої освіти, зокрема керівництвом структурних підрозділів, спеціалізованих вчених рад тощо.

3.3. Факт встановлення плагіату в академічних працях, а також кваліфікаційних роботах здобувачів за їхнього керівництва враховується при обранні на посаду науково-педагогічних та наукових працівників та призводить до такої академічної відповідальності:

3.3.1. Заборона керувати підготовкою кваліфікаційних робіт здобувачів усіх освітніх ступенів протягом двох років.

3.3.2. Виключення цих робіт з переліку наукових та навчально-методичних публікацій.

3.3.3. Скасування рішення Вченої ради про присудження вченого звання у разі виявлення академічного плагіату в академічних працях, які входили до переліку публікацій та на підставі яких було прийнято рішення про присвоєння вченого звання.

3.3.4. Виключення із Вченої ради, дорадчих і робочих органів Університету або обмеження права на участь у роботі таких органів на певний термін;

3.3.5. Письмове попередження;

3.3.6. Позбавлення почесних звань, нагород, стипендій тощо, присуджених Університетом;

3.3.7. Відмова в рекомендації щодо присвоєння вченого звання, наукового ступеня тощо;

3.3.8. Звільнення.

4. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВИТИ ТА ІНШИХ ОСІБ, ЯКІ НАВЧАЮТЬСЯ В УНІВЕРСИТЕТІ

4.1. Факт виявлення плагіату в академічних текстах здобувачів різного освітньо-кваліфікаційного ступеня призводить до їхньої академічної відповідальності, зокрема:

4.1.1. Відмова у присудженні наукового ступеня.

4.1.2. Заборона врахувати публікації, у яких виявлено академічний плагіат, як опублікований результат кваліфікаційної роботи.

4.1.3. Повторне проходження оцінювання знань чи відповідного освітнього компонента освітньої програми або зниження результатів оцінювання (підготовка та захист дипломного проекту або дипломної роботи, виконання контрольної роботи, складання іспиту, заліку тощо).

4.1.4. Відрахування здобувача з Університету.

4.1.5. Позбавлення академічної стипендії або наданих Університетом пільг з оплати навчання.

4.1.6. Призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, додаткові контрольні роботи, тести тощо).

5. ПОРЯДОК РОЗГЛЯДУ ПИТАННЯ ПРО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ

5.1. Рішення щодо застосування конкретного виду академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності та розгляд обставин такого порушення здійснюється Вченою Радою Університету.

5.2. Застосування конкретного виду академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності здійснюється з урахуванням:

5.2.1. Визнання порушником провини у порушенні академічної доброчесності, усвідомлення ним неприпустимості подальших порушень;

5.2.2. Факту першого порушення або систематичності вчинення порушень, їх сукупності;

5.2.3. Ступеню впливу порушення на репутацію Університету, факультету, кафедри, наукової школи тощо;

5.2.4. Ступеню впливу порушення на якість та подальші результати навчання (для здобувачів вищої освіти) та здійснення освітньої і наукової діяльності (для педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників).

5.2.5. Інших обставин вчинення порушення.

5.3. Процедура розгляду факту порушення академічної доброчесності складається з таких етапів:

5.3.1. Інформування особи про підозру у скоєнні порушення академічної доброчесності;

5.3.2. Проведення службового розслідування;

5.3.3. Підготовка протоколу про результати службового розслідування з висновками та визначенням виду академічної відповідальності.

5.4. Розгляд факту порушення академічної доброчесності проводиться конфіденційно з інформуванням про хід розгляду справи лише Дирекцію Університету, керівників підрозділів та особи, що підозрюється у скоєнні порушення академічної доброчесності. При цьому особа, що підозрюється у скоєнні порушення академічної доброчесності, має право:

5.4.1. Ознайомитись із матеріалами, що розглядаються комісією, протоколом про результати службового розслідування та іншою інформацією, яка відноситься до розгляду факту порушення;

5.4.2. За власною ініціативою чи запитом Дирекції Університету надавати письмові пояснення по суті справи, відмовитись від пояснень у разі запиту на їх надання;

5.4.3. Бути присутньою на нарадах, на етапі розгляду питання про притягнення її до академічної відповідальності.

5.5. Вчена Рада розглядає порушення і виносить своє рішення на підставі обґрунтованої інформації по суті порушення і результатів службового розслідування.

6. ОСКАРЖЕННЯ РІШЕННЯ ПРО ПРИТЯГНЕННЯ ДО ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ

6.1. У разі незгоди з рішенням особи, яка призначає конкретний вид академічної відповідальності, або відповідної комісії щодо притягнення до академічної відповідальності особа, що звинувачена у порушенні, має право на апеляцію. Апеляція подається особисто порушником на ім'я ректора у десятиденний термін після оголошення рішення.

6.2. У разі надходження апеляції, ініціатором якої є здобувач вищої освіти, що навчається в Університеті, або співробітник Університету, розгляд апеляції здійснюється апеляційною комісією, створеною за наказом (дорученням) ректора.

6.3. У разі надходження апеляції за заявами сторонніх осіб (а також на виконання доручень Міністерства освіти і науки України, Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, відповідних державних установ) розгляд апеляції здійснюється Дирекцією Університету.

6.4. Апеляція розглядається у тижневий термін з наступного дня після її отримання, якщо інший термін не зазначено в наказі (дорученні).

6.5. Висновки виявленого факту порушення академічної доброчесності оформлюються відповідним протоколом в якому зазначені результати розгляду порушення (призначення виду академічної відповідальності, рекомендація щодо розгляду питання про призначення виду академічної відповідальності Вченою радою, тощо).

7. ЗАХОДИ З ПРОТИДІЇ АКАДЕМІЧНОМУ ПЛАГІАТУ

7. Попередження плагіату в академічному середовищі Університету здійснюється шляхом проведення комплексу профілактичних заходів, які полягають в:

7.1. Інформуванні здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників і науковців про необхідність дотримання правил академічної доброчесності та підвищення відповідальності за дотриманням норм цитування.

7.1.1. Здійснення анкетування учасників наукового та освітнього процесів на предмет порушень академічної доброчесності.

7.1.2. Формування на офіційному сайті Університеті популяризації принципів академічної доброчесності.

7.2. Формуванні завдань для навчальних робіт з використанням педагогічних інновацій, що сприяють розвитку творчого підходу здобувачів вищої освіти до їхнього виконання.

7.3. Формування, видання і розповсюдження методичних рекомендацій щодо належного оформлення посилань на використані джерела.

7.4. Ознайомленні здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників та науковців із цим Положенням через офіційний веб-сайт Університету та в соціальних мережах.

7.5. Декани факультетів, завідувачі кафедр, керівники структурних підрозділів, керівники наукових і навчальних структурних підрозділів повинні ознайомлювати із цим Положенням співробітників, контролювати та попереджувати факти академічного плагіату.

7.6. Наукові керівники і наукові консультанти в обов'язковому порядку повинні ознайомлювати із цим Положенням молодих науковців на усіх етапах виконання наукових робіт, контролювати та попереджувати факти академічного плагіату.

7.7. Перевірці на академічний плагіат підлягають:

– кваліфікаційні роботи (дипломні, дисертаційні тощо), курсові роботи здобувачів вищої освіти, індивідуальні завдання навчально-дослідницького, творчого чи проектно-конструкторського характеру;

– монографії, підручники, навчальні посібники та інші роботи, що мають авторський текст та вимагають рекомендації Вченої ради Університету;

– рукописи статей, тези доповідей, які надходять до редакцій наукових журналів або оргкомітетів заходів наукового, науково-технічного і науково-методичного спрямування (конференцій, семінарів, з'їздів, конгресів).

8. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИЯВЛЕННЯ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ

8.1. Університет використовує систему виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості.

8.2. Система виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості має відповідати таким характеристикам:

– можливість спільної роботи усіх науково-педагогічних та наукових працівників Університету в одному акаунті;

– наявність легкого, зручного та інформативного інтерфейсу;

– використання системного та комплексного підходу;

– забезпечення можливості міжуніверситетської перевірки по файлам, які зберігаються на серверах, що належать іншим Університетам із збереження конфіденційності доступу та прав на інтелектуальну власність;

– забезпечення швидкої та якісної перевірки текстів на наявність ознак плагіату або приховування плагіату;

– перевірка по максимальній кількості баз, репозитаріїв, пошукового індексу;

- виявлення найбільш розповсюджених технік приховування ідентичності тексту (заміна літер та символів іншими алфавітами, підстановка прихованих символів та ін.);
- забезпечення конфіденційності та безпечної роботи всіх користувачів;
- автоматична робота по визначенню цитування та посилань;
- можливість роботи з різними мовами.

8.3. Адміністратора системи виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості призначає ректор Університету своїм наказом. Функції адміністратора регламентуються окремою інструкцією. Адміністратор уповноважений створювати облікові записи для відповідальних осіб по роботі з системою.

8.4. Загальна схема пошуку ознак плагіату з використанням відповідної системи виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості повинна складатись з наступних етапів:

8.4.1. Завантаження електронного варіанту роботи у систему.

8.4.2. Система виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості перевіряє роботу та формує звіт подібності.

8.4.3. Звіт подібності передається для аналізу та прийняття рішення на розгляд відповідної експертної комісії.

8.4.4. Робота завантажується до репозитарію наукових та академічних робіт Університету.